

САВЕЦНАЯ

БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ УСЕБЕЛАРУСКАГА ВІЖАНАУЧАГА НАМІТЭТУ САВЕЦА.

„ЯДЫНЫ” ФРОНТ.

Прадстаўнік „Рады Беларускай Нациянальнай Сувязі” пададаміў нас аб тым, што ў Праге на 25 верасня склікаецца нацыянальна-палітычная нарада, на якую закликаюцца ўсіх беларускіх палітычных птушак, груп і організацый.

Наконт пазвесткі дnia гэтай нарады яшчэ нічога не вядома, але як відаць, на ёй зборы юнітары разглядаць сельмі важныя пытанні і ў першую чэрзгу пытанае аб утворэнні ядыны нацыянальнага фронту, і за тым ужо, у залежнасці ад вырашэння гэтага грунтобуднага пытана, будзе залежыць і вырашэнне ўсіх іншых пытанняў, у тым ліку і самага білочага пытана кля—аб міжнародным становішчы Беларусі.

Гэтакім чынам, перад намі стаіць пытанне аб утворэнні ядыны за беларускага нацыянальнага фронту.

У нашай беларускай практицы гэта пытанне так сама наўсядзе новое, і навукова пытанне старое, абедзенне. За сям гадоў минулай бурнай эпохі мы бачылі перад сабой перш за ўсё „бургфрыден” у часе вайны 1914—1917 г. У тым абароны і торпедаў нацыі і нацыянальной дзяржавы і за Францыі, і ў Нямеччыне, і ў Расей усе палітычныя партыі, да саюза згоднікі, абедзяліся ў сваіх краёх дзеля абароны сваіх баяцкаўшчын ад чужаземцаў. Крах II га інтарнацыяналу моцна звязан з утварэннем гэтых „аб'яднаных” нацыянальных фронтроў у розных краёх, а па сёнку, па свайму зместу гэты „бургфрыден” у часе вайны 1917 г. быў на карысць буржуазіі. У тым ліку інтаресаў лілася кроў рабочых і сялян. У тым ліку выбіваліся з сілы працоўныя клясы.

Але вось началася революцыйная эпоха 1917 году. Мір клясаў, устроены цы дапамоге саюзу згоднікі і саюзістай революцыянераў на радасць буржуазіі, пачынае распадацца.

Дарэчынныя былі спробы часоў гравіцістства і ўсіх коаліцыйных габінатаў чесоў Керенскага працягнуць служэчыне рабочых і сялян інтарэсам буржуазіі. Дарамна галасілі аб абедзялінні ўсіх жывых сіл краю—клясавая барацьба разъярнулася ўсю сваю шырыню. „Бургфрыден” у Расей перавярнуўся ў грамадзянскую вайну клясаў эксплатаціі з клясамі пануючымі. Замест нацыянальнага, буржуазнага фронту ў Расей згуртаваўся ядыны пралетарска сялянскі фронт, дзе барацьбы за сваё вyzvalen'ye. Спраба прымірэння клясаў у Расей была асуджана гісторыяй і націярпела поўную наяду.

Гісторыя чатырохгадовай успешнай барацьбы рабочых і сялян

лян Расей відавочна гасора нам, што напрамак, выбраны імі па шляху да свайго вызвалення, ядына—правідловы і ядына магчымы.

Возьмем цяпер Чеха-Славакію і Польшу.

Гэтая нацыянальная дзяржавы нарадзіліся на развалинах трох імперыяў—Раманавых, Генцольлернай і Габсбургай. Рабочыя клясы гэтых краёў з прычины доўгага клясавага і нацыянальнага прыгняценнія ступілі на крыху іншыя шлях, чымсь рабочыя кляс у Расей. Пад уплывам саюза згоднікі значная боль шасць рабочага клясу Чеха Славакіі і Польши ўзяліся ў барацьбе за нацыянальныя дзяржавы. Нацыянальная абарона, барацьба за незалежнасць, новыя формы і лэзунгі, революцыйная знадворку, але па істненсці тое, што і стары „бургфрыден” 1914—1917 г.

І цяпер, пасля 2-гадоў швіністичнага ап'янення, рабочыя і беднае сялянства Чеха Славакіі і Польши відавочна ўбачылі ўсе свае памылкі.

„Ядыны нацыянальны фронт” лопнуў там па ўсіх швох. Рабочыя і бяднайшыя сяляне прымушаны былі нефілімай сурожавасцю закону клясавай барацьбы выкінуць сваю галаву ўсё ілозы. Яшчэ ў сіненкі лёташняга году Чеха Славакія рабочыя падымалі падстанье прыціў буржуазіі, а к вясне ўжо канчаткова пасыпівае іхна пада клясавая палітыка, непадобная да ранейшых памылак, палітыка, якая прывяла рабочыя кляс Чеха Славакіі ў асобе 400 тысячай камуністычнай партыі ў III Камуністычны Інтарнацыянал.

У Польшчы, якая яшчэ лягася працягнула ў слёбе краі, дзе значная частка рабочых дапамагала гуртаванню польскай нацыянальнай демакратычнай дзяржавы, захоплівалася, ап'янілася лэзунгамі ППС, цяпер кіціца хвалі забастовак.

Усе гэтыя факты казуць, нам з вялікай пэўнасцю аб тым, што для рабочага клясу і працоўнага сялянства ядыны нацыянальны фронт ёсць памылка і блуджэнне, памылка вельмі шкодная для справы рабочага клясу.

І цяпер у Празе, у той саёй Празе, дзе рабочыя кляс можа быць самым клясічным членам перажыў ілозы ядыны нацыянальнага фронту, некаторыя беларускія палітычныя дзеячы хочуць паднесці беларускому народу „ядыны нацыянальны фронт”.

За чатыры гады мы шмат чаму навучыліся і шмат бачылі каб адразу скозаць, што з гэтай выдумкай для беларускіх працоўных грамадаў, нічога вельмі доб-

рага ня выйдзе. Адны паедуть у Прагу з наўнай верай, і рабочыя збліжнічай улюблёнасцю ў ідэю нацыянальнага адраджэння Беларусі, другія, ужо „укусіўшыя дрэва пынінья добра і зла”, паднесьці нам усіх га роду арыентыцы.

Але ныш шлях, шлях працоўнага беларускага народу, ужо выяўлен.

Памылкі, якія пережыты, якія нам вядомы, падтвердзілі мы ніколі ня з выбіраемі.

Пеўні, стыновічы беларускіх працоўных грамадаў, якія знаходзяцца пад іглам Польшчы, пакутні. Лёс беларускага працоўнага народу стрышы і цяжкі. Але лёс рабочых і сялян Польшчы не лячыць. Але і стыновічы ўсю заданні якія стаяць перад імі, што недалёка гадзіна вызваленія, тле толькі не праз „дзіячную наўнісць” гранізатораў ў прэжскай нарады, а пад сцягам нашым, пад сцягам Чырвоным Савецкай Беларусі і іншых з ёй саюзных Савецкіх краёў.

Мы не сумлесемся ў тым, што беларускія працоўныя грамады ў хуткі будучыне вырашыць ўсе заданні якія стаяць перад імі, што недалёка гадзіна вызваленія, тле толькі не праз

„дзіячную наўнісць” гранізатораў ў прэжскай нарады, а пад сцягам нашым, пад сцягам Чырвоным Савецкай Беларусі і іншых з ёй саюзных Савецкіх краёў.

Гандлевыя справы.

Гандаль є заграніцай.

Тав. Красін заявіў, што блёкада Савецкай Расей паступова адходзе к часам боек. Зараз падвята пытаньне аб рэалізацыі на сусветным рынку запасаў расейскай нафты. У Маскве з буйнай групай авгельскіх капіталістаў вядуцца перамаўленыі аб канцэсіі на Алтай і ў іншых мясцох.

Харчаванье з заграніцы.

На шляху ў Рыгу знаходзіцца першая партыя харчаваньня з Амэрыкі. Да сканчэння су-даходнасці будзе дастаўлены вялікі лік харчоў.

Чужаземны гандаль нападжваецца.

АДЭСА, 6-9. Пришоў 3-і транспарт тавараў у ліку 580 тысяч пудоў з Англіі. На працягу апошніх двух дзён у Адэскі порт прывезена больш мілён пудоў вуголья. Разгрузка прышоўшых транспартаў адбываецца днём і ноцчю. Вуголье вышэйшага гатунку пасыпіша грузізца ў вагоны і адпраўляецца ў цэнтральныя раёны. Приплыўшы ў порт ангельскія матроны перадаюць, што для чарноморскіх партой у Англіі застрахована 10 транспартаў. Некаторыя з іх знаходзіцца ў дарозе.

У Савецкай Фэдэрациі.

Белагвардзейшчына.

АДЭСА. 6-9 На працягу ліпеня і жніўня месяца у вадным харкаўскім ваенным вокругу было выкрыта 12 белагвардзейскіх арганізаціяў, якія мелі песьную сувязь са звышчанымі ўжо арганізацыямі загарашчыкаў у Мілітопалі і Адэсе.

Крушанье поезду.
Калі Кіеву на перагоне На-
ездзу.

Штодзенская газета.

Адрес редакціі ў адміністраціі:

Міністэрства Петрапаўлаўскага, № 8
при Госіздзеце.

Фонд:

Рукавіні аўтараў беларускіх публікацій
на ўсіх беларускіх публікаціях. На прынятые беларускіх публікацій

другі год выдання.

№ 204 (34) Серада, 14-га верасня 1921 г.

Беларусь Галадуючым.

Тыдзень дапамогі ў ёсі

У Азарыцкай воласці врганіўцаўца „Тадэвуша дапамогі галадуючым”. Для бравадзельнікаў тадэвуша мабілізаваныя культурныя і нацыянальныя працоўнікі. Власная імя ёя дапамогі галадуючым націянальна-дзяйнасці. Прэдстаўнікі вёскі пастаўніці віцэ-праціўнікаў збору на карміль галадуючым. Для беларускага націянальна-дзяйнасці дапамогі на вёсках. Вылучаны дзве таварышы ў вёсланую націянальную дапамогі галадуючым.

Камуністы дзеюць прыклад.

У змагальні са стыгіней білдой наўродав, галадуючай камуністы, якія крываючы фронт, вічэдзіцца ў першых редох. Камуністы Бортнікаўскай вадовіцы выявілі 4 піхові, 6 п. бульбы, 22 тысячі рублёў грашыца. Замошчаны вадовічай камуністичнай ячыні мабілізаваны юніці аднадвініх таварышаў для прэдставіння паўсістай націянальна-дзяйнасці галадуючым. Цінцянея да працы ўсе сабрі ячыні і беспартыйнія.

Сынодзіцкая вадовічай камуністичнай ячыні рабочыя на вадовічы агтаці ў дэйнічнай частцы савінку ўсіх кіршы на карміль галадуючым. Да ўдзельніння праціўнікаў і беларускіх таварышаў для прэдставіння паўсістай націянальна-дзяйнасці галадуючым.

Беларускі ўлада—Паволожу.

Агульная стадка вяды ў вёску Падлішчыца, Кішчыцкай вадовічы выдуўшыя дзелад ў Паволожу. Паволожа выканавец цікавіцца ўсімі харчовага налогу, што дасці магчымасць. Паваложам саставіцца з сеяцца поль.

Камуністичная ячыні Інгерманландскай роты вічэдзіцца частую савінку на карміль галадуючым. Да ўдзельніння праціўнікаў і беларускіх таварышаў для прэдставіння паўсістай націянальна-дзяйнасці галадуючым.

Прач гадаў, і ніхай жыве дапамогі галадуючым.

Грамадзяніне і чырвонаармейцы ў ліку каля 300 чалавек, сабраўшыся ў м. Вісляўлі на мітынгу, высушахі ўладу і Шацічнікі, нарабаны, Біко і іншых, якія ў сваіх дакладах абмілавалі міжнародніе становішча, дапамогу галадуючым Паволожа і змаганье з бандытызмам і інш. пастаўнілі: „Усім мераў падтрымліваць уладу саветаў, якія мажчысць зынічны нашу ўладу і ўсімі мерамі разам з чырвонаармейцамі атрадамі весьцы барацьбы супроты гэтых гадоў, а гэтаук усімі мераў дапамагчы нашым галадуючым братам Паволожу і чырвонаармейцамі.

„Плач на рэках Бабіленскіх.“

Рэзгон Маскоўскага Камітету Дапамогі, на які контр-рэвалюцыя ўскладдла шмат надзеяў, у звязку з рознагалосіямі паміж „саюзінкаў“ па пытаньню аб дносінах к Савецкій Рэсей прадзіў надта „сумныя“ і нават „цёмныя“ думкі ў стане белай гвардыі. Яе ваяцкія крыкі ўсё болей і болей прымешчываюць к сабе плаксівія ноты, так што часта яны напамінаюць хутчэй „плач на рэках Бабіленскіх“, чым злілікіні да бойкі. Аслабіўша можна безнадзеянасць становішча белагвардзейцаў адбывацца на строю Савінкава.

Месяц падтара тыму і зац у яго артыкулах гучэлі іншымі ногі.

Памятуеца перадавіць яго газеты „Свабода“ під загалоўкам „Съмерц“, дзе ўрэчыста абвяшчалася аб зінічэнні Савецкай уліды аб арышце Троцкага і іншым глупству. За перадавіць па пятках ішою артыкул саміга Баріса Савінкава под называй „Трэцяя Революцыя“ у якім аўтар сям' м ваяцкім тонам заклікаў сваіх сброў быць гатовымі к „трэцім рэвалюцыям“, момант для якой, вось, ужо наступіў. Таго ў яго яшча на Украі 85 мілённую рублёў, і настрой быў лепши. Післухаем, што ён піша цяпер у артыкуле „О союзниках“. Нават на „саюзінкаў“ ён згубіў усякую веру:

«Клія чытаю адозвы „саюзінкі спасіце Рэсей“ ці „Саюзінкі, вызвільце нас ад камуны“ мне рабіца сорамна. Першое, я наведаю да, како звернуты гэтые адозвы. Саюзінкау, у ранейшым сенсе гэтага слов, я не істнует. Вайны нікто не вядзе. Шлях „саюзінкаў“ разыгшліся. Палітыка Францыі зусім не згодна з палітыкай Англіі, а палітыка Англіі на згодна ў свой часад з палітыкай Італіі. Амэрыйцы Японії. Да како ж звертаюць гэтые адозвы? Першое, я адчуваю зразумець, чому Францыя, ці Англія ці Амэрыйцы ці які небудзь іншія з суседніх дзяржаваў павінны „спасіці і вызволіць“ Рэсей? Што дасць мне маральнае права вымагаць ад Францыі ці Польшчы, каб яны звяяці з саветамі ці кітамі згемадных ахвяр утрымлівалі белагвардзейскія войскі? Больш того, я гэтага не жадаю! Савінкуа мае толькі юз. Ен від'ялі, стаў агмувача, што патроны начынаюць вымагаць утрымання

усе яшче спаляеца, што „сабры Рэсей—памяк“, яго „братья, які ён стараваца прыняць ні вінны“ і пекны тоны. Але края у гэтым tone, і прыбіцеца ясна той „плач на рэках Бабіленскіх“, які ўсё больш абхватае белагвардзейскія лягеры. Савінкуа дай і піша:

„Не хачу ўжоў тай прычыны, што практика паказвае, што ѿ французаў, і агельцаў, і чехаў, і нават польшчі ён ўсіх дадае і да Маскоўі і што ѿсаўшы узброненую ўмешкую чужеземцаў на шах унтурэвымі правамі ўзмацняюць і наўмы. Ці ж я сведчыць горким спробаў Кацака, Дзініка, Урангеля, што нават сотні мільёну французаў і нават наўхашаўшы узброненые им могуць дадаць жаданій падзея, бо ве-рамагае у рэвалюцыі на тое, хто багаці, а той, хто блажы, і народу, к яго запрашуда і наредзім жаданіям. Навештаю якоу ѹзмечанію на падмоўку портгаву, калі три гады грамадзяцкай вільні добра пакаванаў і настрай наўтрабніць і не жадаю гэтай дапамогі?..

І ўсе адозвы, і ўсе мільёны, і ўсе влюбленае ў міжрэгіон, а тым больш ў буйнічымі юношамі, расейлу, здзецца венетрбні, сорамні, і нават съмешні.

Нашаськудаўшы на працягу трох гадоў, учыніўшы шмат бяды, пакут расейскому працу і музыку, уядзагаўшы сабе з ног дзялбаві гэтамі маленькамі і хвоямі аў міліціаў, праціўжышы да чарве ўсім капітамістамі ёўропе, у якіх толькі было жаданне цалунаў дадаць ему гроши. Савінкуа цяпер ваяўліе, што яму сорамна і съмешна. Позна спішавацца. Тай граз, криві і злачыстства, якія знаходзяцца на ўсе працах трох гаду або „трэці“, змініць пустыя слова. Але і цяпер Савінкуа, стукнуты сабе ў грудзі і заудзячычы, што му сорамна, якіможа вільзьці з таго балага, у яе або зацягнул або ж уласны „сэрвіс“. Ен ўсе ўсіх спадзеца, што щасціе зноў павярненіем справы па дапамозе на

прадстаўнікаў Лігі Нацыяў.

Дапамога чырвоначага крижа.

Бэрлін, 10. 9. У тэлеграме, якая адпраўлена была прэзыдэнту Вярхоўнага Савету Брытаніи, Адор, паведамляючы аб утварэнні Нансенам згоды з Савецкім правіцельствам, просіць саюзныя правіцельствы адпусціць у крэдыт 2 мільёны фунтаў стэрлінгаў на справу дапамогі Рэсей. Чырвоны крыж, па заяве Лора, пракананы ў тым, што голад Рэсей на будзе выкарыстаны дзеле прымушэння Савецкага правіцельства прызнаць ранейшыя расейскія даўгі.

Відэць, вілікі патрэб Савінкуа

з'яўрвўся з пісьмом да быўшага начальніка ўсерасейскага галоўнага штабу Ратнеля, падкрасліўшы карысць ад гэтай варэды пры ўмове, каб гэта нарада ні ў якім выпадку і ві пры якіх варунках яўмешчавалася ў апратрэўную спрэвы і ў чым-колечы шкодзіла ініцыятыве вышэшага ваявнага камандавання.

Я відэць, што ваяваніе ўспехна можна толькі пры ўмовах гэтаўладавства у арміі. Дзялэ ўмадзвеўвія арміі, відавочна, быў патрабен здзялвяючы лік сіявідомага каманднага саставу. Са згоды і поўнага ўхвалення Народнага Камісара па вайсковых спраўах, асобная нарада з'яўрнулася з адозвай, якая зацікала ўсіх быўшых афіцэраў, дзе б яны ні знаходзіліся, забыўшыся на ўнутраным спрэчкі, агуртаваны дзяля абороны ад замежнага ворага. Гэта адозва дала магчымасць уліць у чырвовую армію 12 тысяч або ўсіх афіцэраў, якія, бязумоўна, вельмі дапамаглі ў справе абароні ўсіх граніц.

Лічу сваім абавязкам выказаць маю думку або гэтак званих белагвардзейскіх выступленіях Калчака, Данікіна, Юдзічіча і, урэшце, Урангеля. Для ўсіх вайсковіх людзей і выдатнейшых грамадзянскіх дзеячоў для устроіства тылу чырвонай арміі, я вельмі ахватва-

усе яшче спаляеца, што „сабры Рэсей—памяк“, яго „братья, які ён стараваца прыняць ні вінны“ і пекны тоны. Але края у гэтым tone, і прыбіцеца ясна той „плач на рэках Бабіленскіх“, які ўсё больш абхватае белагвардзейскія лягеры. Савінкуа дай і піша:

біль, бо больш бруднайшым, як сам сябе ён макаў у сваім „плач на рэках Бабіленскіх“, зрыбіца немагчыма.

А. В.

Клапоты аб дзеячах.

У Сімбірскім павеце зроблен падлік сялянскіх дзеячей для выдачы харчу. Сяляне вельмі абрарадаваліся, паведвушыся, што іх дзеяці на будуть гала-даваць.

Ноўгарод. З Сімбірску прыехаў поезд, які прывёз 512 дзея-цей. Дзеяці, як відаць добра харчаваліся, бо маюць здаровы выгляд.

Нижні Ноўгарод. З Лукашава прыняжджае 1 эшалон з дзе-цемі.

Грошовая дапамога галадуючым.

Грамадзяне маленькага не-даядаючага гораду Міаўдзінска сабралі для галадуючых 3 мільёны рубліў. Арганізованы Цвярскім камітэтам партыі наядзельнікі даў 1/3 паловай мільёнаў рубліў, латарэя—4 мільёны. Новаторжская павято-ва-гарадзкая міліцыя адлічыла 1 з палов. мільёна. У Палтаўскую губернскую камісію дапамогі галадуючым па 7-е ве-расьня прыслана 21 мільён рубліў, у Ноўгародскую па 7-е верасьня—30 мільёнаў і камісію Губэрні. Прафесіян. Саюз—9 мільёнаў. У райённую камісію у Ніжнім Ноўгародзе па 3-е верасьня—9 мільёнаў, у Саратовскую—4 міл. Паня-дзельнікі працоўнікаў мастацтва даў 11 мільёнаў, гэтакім панядзельнікамі маюць надзею грошовы запас дзіцячай хаты давесці да 50 мільёнаў. Ка-занская камісія атрымана 7 з палов. мільёнаў, Таганрогскай—165 мільёнаў.

Змаганье з голадам.

Дзіцячы прытулкі ў галадуючых мясоўцах перапоноены ду апошнім магнітадом. Прыватнае сіней траўбованіе трах дзе-ке разгробалі прытулкі. З Сімбірску у Ноўгарод прыбуў поезд з 500 дзе-цемі. З Саратаўца праціўнікі даў 500 дзе-цемі. У Віцебску 3 на-міцкай камісіі адпраўлена поезд з дзе-цемі з Царкоўль.

Забастоўка метапістай

Вена, 11. 9. З Міністру паве-дамлюць, што 15-дзяцячай рабочых з'яўляючыся у Вільбасе ўзвесьці ўзвастоўку.

„Я ня маю ніякіх даных дзеле вырашэння гэтага пытання і, разумеедца, могу га-рарыць толькі творчычна.

Зарас інтервенцію я лічу мала магчымай і ўжо жнівень месяц, хутка зіма.

Для гэтакага краю, як Рэсей, з яе камунікацыйнымі на-прамкамі, дзеяць інтервенцыі патребна армія ў некалькі мільёнаў, патребна валікай пад-гатоўчай праца па арганізаціі прамежных і грунтоўных ба-зэў, з запасамі аблундышраван-нія (зімовага і летніга), зброй, снаражэння, агнівых прыпа-саў. Ці ёсьць ўсё гэта—гэтага я ня ведаю.

Акупіруючая часць на мо-жа не карміць жыхароў акупа-ванай вобласці, а спрэвіца з падъяздамі харчу па нашых чу-гунках, на-ці ўне, як ўласціца.

У канцы Брусліаў скажаў не-калькі слоў аб сваіх адносінах да Савецкай улады наогул:

„Я падчынаўся волі народу — ён міе права мець таёе правіцельства, якое п'яжадае.

Я магу быць п'яжодзен з асобнымі палажэннямі, такты-кай Савецкай улады, але, пры-знаючи здаровы жыццёўцы грунт, ахватва аддаю свае сі-кі на карысць горача любі-май мной бацькаўшчыне“. Я,

Гутарка з ген. Бусліавым.

Берлінская газета „Новы шах“ у сваім нумары ад 29-га жніўня зімашчэе гутарку свайго маскоўскага карэспандента з гэверналам Бусліавым. У гэтай гутарцы ён паведаміў, што ў саветавага зяложніція пасля выхаду з арміі. Між ішымі ён сказаў весь што:

„Для мене ёкіяўскі пераварот на быў вечакавым. Я быў павен, што гэты пераварот вімівч, бо рэвалюцыя мае свой історычны шлях, свае пераходныя пункты, якія я і лічу ёкіяўскі пераварот.

У часе вулічных баяў гэтага перавароту я быў ранен у нагу артылерыйскім снарадам, які зляцэу у мене кватру. Двумя асколкамі гэтага снараду моя правая нога была разбіта, як пасля выявілася на 14 частак. Я быў перанесен спачатку ў ніжэйшыя паверх дому, дзе міе была зроблена першая дапамога фельчарём і сястры міласердзія більшавіцкіх войск, а пасля на іншых я быў перанесен у цітадэль доктара

з'яўрвўся з пісьмом да быўшага начальніка ўсерасейскага галоўнага штабу Ратнеля, падкрасліўшы карысць ад гэтай варэды пры ўмове, каб гэта нарада ні ў якім выпадку і ві пры якіх варунках яўмешчавалася ў апратрэўную спрэву і ў чым-колечы шкодзіла ініцыятыве вышэшага ваявнага камандавання.

Я відэць, што ваяваніе ўспехна можна толькі пры ўмовах гэтаўладавства у арміі. Дзялэ ўмадзвеўвія арміі, відавочна, быў патрабен здзялвяючы лік сіявідомага каманднага саставу. Са згоды і поўнага ўхвалення Народнага Камісара па вайсковых спраўах, асобная нарада з'яўрнулася з адозвай, якая зацікала ўсіх быўшых афіцэраў, дзе б яны ні знаходзіліся, забыўшыся на ўнутраным спрэчкі, агуртаваны дзяля абороны ад замежнага ворага. Гэта адозва дала магчымасць уліць у чырвовую армію 12 тысяч або ўсіх афіцэраў, якія, бязумоўна, вельмі дапамаглі ў справе абароні ўсіх граніц.

Лічу сваім абавязкам выказаць маю думку або гэтак званих белагвардзейскіх выступленіях Калчака, Данікіна, Юдзічіча і, урэшце, Урангеля. Для ўсіх вайсковіх людзей і выдатнейшых грамадзянскіх дзеячоў для устроіства тылу чырвонай арміі, я вельмі ахватва-

біль, бо больш бруднайшым, як сам сябе ён макаў у сваім „плач на рэках Бабіленскіх“, зрыбіца немагчыма.

Вершы Я. Журбы.

Чырвоны съцяг.

Працуны люд ўсехай зьяе,
Бо віташай ён на вольны шлях;
Надзею ў сэрцы запале
Чырвоны вольны съцяг.

Сяляне вольной грамадою
Луць да працы на палах,
Узьняйши моцнаю рукою

Чырвоны вольны съцяг.

Ваякі голасна съльвакоу,
Задымлем ворагам на страх,
Гыні волі, а ў руках тримаюць

Чырвоны вольны съцяг.

Будынак новы мы заклалі;
Вялікі тредба спойніць гмах...
Але дзе нам веру і даді

Чырвоны вольны съцяг.

Трайце, струны.

Грыміце, як буры пяруны,
Мае пралетарскія струны,

Съмляй к барацьбе заклікайце,
Ад рабскага сну абудж йце.

Хай гукі ў заводы імкнунца—
Там клічам агнёвым нясущі.

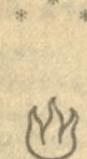
Хай граюць у вольных абіарах
У сялянскіх цярёвых п парах

Хай звон гучным рэх м ракоча
І съветлую долю прарсча.

Хай згіне и векі батр'ітв.
Жыве хай сялянскае бр'ітв!

Грыміце—ж як бры пяруны,
На ўесь съвет, пр цоўн я струны

Усясьветніх рабочых склікайце
І съвет ланцугоў вызываюць

Окліч.

Узінімайцесь, людзі краю,
Хто сумлены на згубі!

Беларусы вас чікае
Адбудова хат і ніў.

Вы на бойцеся п'грозы;
Кіньце смутак—досі сълёз,

Бо супольнасць, а ні сълзы

Хуткі нам палепшы лёс.

Гэй, супольні з песніяй куйце.

Свішчасці—як адзін;

Ня губляйці, не марнуйце

Гэтых дарагіх хвілін!

Карч вачь съльшыше ляды

І зразаны ўсе дзірваны;

Узмашыце царства р'ды

У нетр'ях нашай стары.

Дык ўзінімайцесь, людзі краю,

Хто сумлены на згубі!

Беларусы! в'ес чікае

Адбудова хат і ніў.

Я. Журба.

Забастовачны рух.

Забастоўка ў Польшчы.

Забастоўкі ў Польшчы ўсё яшчэ цягнуцца. У Варшаве бастуюць яшчэ рабочыя газавага завodu. Рабочыя трамваяў і супрацоўнікі гародзкіх прадпрыемстваў узяліся за працу паслья таго, як большая частка іх вымаганьняў была здаволена. Тэлефоністкі дабіліся павялічэння заработка на 15 проц. і ўвядзенія асобнай платы за начную працу. Забаставалі вартаўнікі, якія сталі вымагаць павялічэння заработка з ліпеня месяца на 20 проц.

Самы шматлікі ў Польшчы прафэсіяналны саюз чыгуначнікі, які налічвае 90.000 члубаў, усё яшчэ насядае на здаволеніі ўсіх вымаганьняў.

Розныя весткі.

Амэрыканцы памагаюць.

Пецярбург, 12. 9. Амэрыканская місія, на чале якой стаіць містэр Браун, прыехала ў Пецярбург тыдзень тому назад у складзе 3-х чалавек. Амэрыканцы карыстаюцца ўстановамі мясцовых саветаў. Камісарыят аховы здароўя адчыніў 6 пунктаў агляду дзяцей дзеле выявлення, каму можа быць зроблена дапамога.

Штодзённы рух паяздоў на вучастку Менск-Бахмач.

Тэлеграмай па Заходніх чыгунках абвешчан загад, што з 16 верасьня пачтовы поезд № 4 будзе хадзіць на вучастку Менск-Бахмач кожны дзень па раскладу, які ісцнаваў з 30 ліпеня.

Прыбыцце параходаў.

ПЕЦЯРБУРГ, 12.9. У Пецярбурскі порт прышлі 2 вяменікі параходы. Адзін прывёз рэйкі, другі—расейскіх вясенна-палоных.

Дзеляцца апошнім

У Качевіцкай воласці арганізаціі камісіі дапамогі галаду ючым па ўсіх вёсках. Бавасная каміса ў першым трох дніх сабра-та 68 п. жчэ, 9 п. ячменю 19.500

руб. Сядзіне воласці з усіх сіл дапамагаюць галадуючым. Некаторыя дзеляцца апошнім. Па адтынку дзеляцца апошнім. Па адтынку дзеляцца апошнім. Такім чынам 15 працоўству, харчовага кілогруви кананікі з дішкам. Адтрыманы на рад на згатоўку 300 тысячаў пудоў, то падачана ў Паводжа 50 т. па Мазырскому і Барысаўскому паветах, якія кінгі спозыліся. Такім чынам 15 працоўству, харчовага кілогруви кананікі з дішкам. Адтрыманы на рад на згатоўку 300 тысячаў пудоў хлеба па твараабмену для адтрымкі ў Паводжа пры поўнай адсутнасці тварыага запасу, які гледзячы на шмат тэлеграмаў у Маскву аб висылкі твары, да гэтага часу яшчэ не адтрыманы, ужо загатоўлена, вынужнены міжполовых твары. Згодна пастаравіў Ц. В. К. Б. 180 вагонаў, што вяжутца сілами дэштімі вагонамі, прынуждены пад узвесу сабственныя міжполовыя запасы твары.

Агульнае францішанске таўшчынне, што ордэн ў Беларусі ёднае сяцца пры вельмі цяжкіх варуниках, поўная атрыманіцца статыстычных ведаў тэхнічных бедзяў, разбураных краю і віш, але ўсё такі харчовая праца будзе скончана і з добрымі вішкімі.

На адбудову айчыни!

Губ, відаць смутак сквері—
І да працы, к бар'ібі!..
Віхадыце грамадою
Б'ядавіць жыццікі сабе!
З гэтых дзябах віхадыкі кр'іні
Будзе жежавіму з нас мі.
На айчыні адбудову
Не шкадуцікі працы, сіл.
Вістуцімі пальмі віхадыкі
На загоны і севажацы;
Карч в'ес мі будзем жяде,
Полі чысліць раўнавіць.
Чам вія грохні перашкоды:
Гранады—хагуткі гмах,
Дык супеўніца—і ўсе за працу,
Каб на хідзе, на палах
Усе загоны неўрадліві
Красаваді нім хялів,
А паслах хаб год ад году
Ураджай віш б'і ў падні.
Годаві ж, годзе, Седарус,
Сумішы! Траба жыць.
Всёль за што ў жыцці п'емагацца,
Всёль ў жыцці што п'юбіцца;
Усім нам знойдзенца тут працы:
Траба слабых нам узін ці,
Траба сонічных разбудзіц...
Хутка! час не марнаваці!..

Хто каго не разумее.

Пытаньне аб арганізацыі беларускай моладзі, якое стала сама і аб усіх існующих на Беларусі гуртках, кім бы яны ні былі ўтвораны.

Пярачачы таму, што ўсялякія гурткі атручанытымі іншымі нацыяналізмам (акога і самі, не разумеюць), аўтар заўважае, што „згодна статуту гурткоў, туды можа ўвайсці ўсякі грамадзянін, да якога бы ён нацыі не належыў“. Гэта ўсім вядома. Але ўвайсці адно, а працаваць там—другое. Чым можна тлумачыць гэтую заяву аб выхадзе з гуртка: „Я—жыд, а дзеля гэтага мне на мейсце у беларускім гуртку“.

Спачатку здаецца, што гэты гурткі нацыяналіст, шэвініст і што толькі хочаць. Але глыбей падумаўшы, зусім спраўва ў іншым: тут яму на былое працы, мне гэдак здаецца, дзе ле того, што не на яго мове вілася працы, якую ён лепш разумее і ва ўсіх бы ён прынёс больш карысці для агульнай справы. Каб жа гэта быў гурткі, а каміністычны саюз моладзі, то зарас жа гэты гурткі арганізаў бы жыдоўскую секцыю і рабіў бы сваю справу, а на вышыні бы тварыць гэткія самыя гурткі, якія на злучаюць працоўную

моладзь, а толькі яе разъяднаюць.

Далей аўтар кажа, што „нацыянальныя непаразуменіні здараваюцца нават у Кам. Савет. Моладзі... так што з гэтага боку ѿсялякія нараканыні на беспартыйныя гурткі адпадаюць“.

Па мое му зусім не. Калі ў нас існующы Камісіялы, дзе маюць мейсце нацыянальныя непаразуменіні (а гэтага не павінна быць у Камісіі), то гэта яшчэ на значыць, што ў гуртках адна нацыя павінна павышваць валасы другой. Ни траба так сама браць прыкладу нічога не рабіць у тых К. С. Моладзі, якія нічога вія рабаць, і на якія аўтар апраеацца як на прыклад у сваім артыкуле. Гэткія К. С. М. хворыя іх патрабна лачыць.

Кажучы аб непрападольнасці некаторых К. С. М., аўтар складае віну гэтага не пасыпеху на тое, што „там вія дзеляцца праца на незразумелай мове для сялянскай моладзі, што пакуль К. С. М. не пачнуць працаваць на разумелай для сялянскай моладзі мове, да тых часоў будуць меч пе разагу беспартыйных гурткоў“. И далей аўтар сказае, што гэты гурткі на што не апраеацца рабіць свой выгад, што толькі шырокая беспартыйная культурнае праца у роднай мове зьяўляецца ўсім шлахам, да якому

наша працоўная моладзь дойдзе да лепшага жыцця.“

Відаць, што гэтыя слова напісаны не падумаўшы, альбо аўтар выказае на знаньне камуністычнага будаўніцтва.

Няўжо аўтар думае, што у К. С. М. вія можна карыстацца беларускую мовую? Што можна і нават патрабна, каб партыйная культурнае праца вялася у роднай мове?

Вельмі шкода, што у аўтара ізэткі погляд, што ўсе камісіі павінны гаварыць націсаўскай мове, і што на сваіх мове можна гаварыць толькі беспартыйным гуртку.

Калі мы на чуем беларускай мовы у Гарадзкіх К. С. М., дык гэта толькі дзеля таго, што гарадзкая моладзь зруспіфікована, альбо тлумачыцца тым, што тут большасць жыдоўской моладзі, якая так сама на чураеца сваій культуры і сваіх мов.

Што тыхыцца правіўніцтваў К. С. М. (прыкладам можна слухаць Дукорск м. Дукор, і гуменскага пав.) там вія дзеппа праца на розных мовах і справа ідея на дрэннае віясковую К. С. М. усю працу сваю павінны весыці на беларускую мову, іначай яны, згодзіз, з'яўляюцца ўсіх краёў, за дыктатуру працоўных класаў, павінны ісці тым шлахам, да якому

кі ў беспартыйных гурткоў.

Хто ж павінен загаварыць у К. С. М. на роднай мове? Ад каго вы чакаеце пачуць яе там?

Толькі ты,—беларуская моладзь, павінна там загаварыць на ёй і паклікаць да сябе вісіх тых, хто блукае, як съляні, і шукае праудзівага шляху. Калі беларускі сялянін і рабочы пабачыць цябе, беларускую моладзь, у в. С. М., будуць ведаць што ты з імі, і ўсё пад дыўой дудзюць за тобою.

Уся працоўная моладзь Беларусі арганізуецца у К. С. Моладзі. У сакавіх тварыце сякі, кожны нахай пашырае і развівае сваю культуру, гаварыце на родных мовах,—вам гэтага ніхто не забараняе, абы вы разумелі адзін другога, толькі ідзіце адным палітычным шлахам пад чырвоным съяляніем Камунізму, і вас віхто на здоле у сялянскай скарбніцу, у той самы час павінны злучаны сіламі віяскі змаганыя за поўнае вызваленіе працоўнага народу, за дыктатуру працоўных класаў, павінны ісці тым шлахам, да якому

ішоўнічнай Партыя.

Эдольная жандармерыя.

ВЕНА, 11.9. Рабочы ў горадзе Аризгаве ў Вірхнай Сілезіі з білі збор на карысць галадуючых Рассі. З

